

Sygn. akt II Ca 79/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSO Alina Gąsior (spr.)
Protokolant	stażysta Iwona Jasińska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniej J. W. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową A. W.
przeciwko G. W.

podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 15 grudnia 2017 roku, sygn. akt III RC 148/17

1. z apelacji powódki zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i drugim sentencji w ten sposób, że zasądzone od pozwanego G. W. na rzecz powódki J. W. alimenty w kwocie po 760,00 złotych miesięcznie podwyższa do kwoty po 850,00 (osiemset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie;
2. oddala apelację powódki w pozostałej części oraz apelację pozwanego w całości;
3. zasądza od pozwanego G. W. na rzecz przedstawicielki ustawowej A. W. kwotę 90,00 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSO Jarosław Gołębiowski

SSO Dariusz Mizera SSO Alina Gąsior

Sygn. akt II Ca 79/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem wydanym dnia 15 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Radomsku po rozpoznaniu sprawy z powództwa J. W. przeciwko G. W. o podwyższenie alimentów:

1. podwyższył alimenty od pozwanego G. W. na rzecz jego małoletniej córki J. W. zasądzone ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Radomsku w sprawie IIIRC131/14 z dnia 30.12.2014 r. w kwocie po 700 złotych miesięcznie do kwoty po 760 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 15.12.2017 r. pozostawiając bez zmian dotychczasowe warunki płatności;
2. oddalił powództwo w części pozostałej;
3. wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności;
4. nie obciążył pozwanego kosztami, przejmując koszty na rzecz Skarbu Państwa;
5. zasądził od G. W. na rzecz A. W. kwotę 270 złotych tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa adwokackiego.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły poniższe ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego:

Małoletnia powódka J. W. jest córką A. W. i G. W.. Rodzice małoletniej powódki są po rozwodzie.

Ostatnio wysokość alimentów od pozwanego na rzecz jego córki została ustalona w wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 30 grudnia 2014 roku.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki J. W. A. W. ma 42 lata. Posiada wykształcenie wyższe i pracuje w Urzędzie Skarbowym zarabiając ok. 2 384 złotych netto miesięcznie.

Małoletnia powódka wraz z matką mieszkają w wynajętym mieszkaniu, za które ponosi opłaty matka małoletniej powódki. Poza tym matka powódki ponosi koszty wyżywienia córki, składki szkolne, wizyty u lekarza ortopedy oraz zakup wkładek ortopedycznych, koszt wymiany aparatu nazębnego, opłatę za Internet i abonament telefoniczny, opłatę za abonament telewizyjny, środki czystości, korepetycje z angielskiego, opłatę za zajęcia muzyczne, zajęcia sportowe, zakup odzieży oraz inne wydatki związane z utrzymaniem córki.

G. W. ma 44 lata. Posiada wykształcenie wyższe. Pracuje w firmie (...) i zarabia średnio miesięcznie 3 538,13 złotych netto.

Pozwany zakupił mieszkanie w Ł., jednakże po śmierci swojej matki zamieszkuje z ojcem, któremu pomaga w codziennych obowiązkach. Pozwany ponosi koszty związane ze swoim utrzymaniem typu: opłata za energię elektryczną, woda, zakup gazu, zakup ubrań, paliwa oraz zapłata podatku, Internet, abonament telewizyjny, wyżywienie oraz inne wydatki związane z utrzymaniem domu. Ojciec pozwanego ma 1400 złotych emerytury. Większość tej kwoty przeznacza na zakup leków. Pozwany sfinansował zrobienie nagrobka swojej matce za kwotę 10 500 złotych.

Sąd uznał, iż powództwo jest częściowo zasadne i znajduje oparcie w treści art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Podstawą powództwa z art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego może być tylko późniejsza zmiana stosunków, nie wcześniej jednak niż po uprawomocnieniu się wyroku zasądzającego alimenty.

Od uprzednio ustalonych alimentów dla małoletniej J. W. upłynął okres 3 lat. W okresie tym nastąpiła istotna zmiana stosunków, wyrażająca się po stronie małoletniej powódki wzrostem kosztów jej utrzymania związanych z rozwojem, kształceniem, leczeniem oraz kosztami utrzymania domu, które w części na nią przypadają. Nie zmieniła się, zasadniczo, sytuacja materialna ani zdrowotna pozwanego. Pozwany obecnie – podobnie jak w dacie ostatniego ustalenia alimentów pracuje, osiąga stały miesięczny dochód, ponadto zakupił nieruchomość tylko w części skredytowaną, a zakupioną głównie z posiadanych oszczędności. Pozwany jest osobą dość młodą, pracuje i powinien dołożyć wszelkich starań, aby utrzymać córkę, która nie jest w stanie, przynajmniej na razie, utrzymać się samodzielnie.

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, że od dnia ostatniego ustalenia alimentów od ojca na rzecz małoletniej córki upłynął relatywnie długi czas i od tego okresu wzrosły usprawiedliwione potrzeby uprawnionej. Wyrażają się one przede wszystkim we wzroście kosztów utrzymania małoletniej powódki.

Małoletnia powódka korzysta z dodatkowych odpłatnych zajęć pozaszkolnych. Ma problemy ortopedyczne i stomatologiczne. Sąd uznał, iż kwota niezbędna na utrzymanie małoletniej powódki oscyluje w wysokości ok. 1500 złotych. Kwota ta uwzględnia dostarczanie małoletniej powódce tego wszystkiego, co jest potrzebne do jej fizycznego i umysłowego rozwoju, zapewnienia pielęgnacji, pieczy, przygotowania do życia w społeczeństwie oraz rozwijania, w miarę możliwości, zainteresowań i uzdolnień.

Ustalenie powyższe oparte zostało na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i poparte zasadami doświadczenia życiowego.

Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podolać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu. Zdaniem Sądu, nie bez znaczenia pozostaje pogląd ugruntowany w doktrynie – zgodnie z którym dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie.

Zdaniem Sądu matka małoletniej powódki spełnia obowiązek alimentacyjny wobec córki także poprzez osobiste starania o jej wychowanie i utrzymanie oraz poprzez sprawowanie stałej pieczy nad nią – co nie oznacza, iż jej obowiązek alimentacyjny ma być mniejszy niż ojca. Tym bardziej, że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki pracuje, osiąga stały dochód i poza małoletnią powódką nie ma nikogo na utrzymaniu.

Pozwany zgłasza chęć partycypowania – poza alimentami – w kosztach utrzymania córki, poprzez finansowanie dodatkowych zajęć oraz zawożenie i odbieranie córki z tych zajęć. Jednakże deklaracje te pozostają jedynie w sferze werbalnej, bowiem rodzice nie mogą dojść do porozumienia w kwestii kontaktów ojca z córką.

Sąd miał na uwadze, iż samo żądanie podwyższenia alimentów nie jest niczym innym w swej istocie, jak domaganiem się pewnego świadczenia dodatkowego w stosunku do tego, które już wynika z wyroku poprzedniego, to świadczenie dodatkowe musi podlegać tym samym regułom, co świadczenie pierwotne. Wysokość alimentów ustalona w wyroku poprzednim zaspokajała wszystkie potrzeby uprawnionej w dostatecznych rozmiarach. Jednakże zaistniałe zmiany po stronie uprawnionej uzasadniają podwyższenie alimentów od pozwanego G. W. na rzecz jego małoletniej córki J. W. z kwoty po 700 złotych miesięcznie do kwoty po 760 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 15 grudnia 2017 r.

Sąd pozostawił dotychczasowe warunki płatności bez zmian.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako zbyt wygórowane i nieodpowiadające przesłankom z art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kodeksu postępowania cywilnego

Na mocy art. 102 kodeksu postępowania cywilnego Sąd postanowił nie obciążać pozwanego kosztami postępowania – głównie z uwagi na obciążenie alimentacyjne.

W punkcie 5 sentencji wyroku Sąd postanowił zasądzić od pozwanego na rzecz A. W. kwotę 270 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego– zgodnie bowiem z § 4 pkt 4 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. – stawki, o których mowa w ust. 1 pkt 9 (w sprawach o alimenty), ustala się od wartości przedmiotu sprawy, jeżeli obowiązek zwrotu kosztów obciąża osobę zobowiązaną

do alimentów lub małżonka, którego wynagrodzenie za pracę ma być wypłacone do rąk drugiego współmałżonka. Za podstawę określenia wartości przedmiotu sprawy Sąd przyjął roszczenie w przegranej przez pozwanego części, tj. 60 złotych x 12 miesięcy.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powódki i pozwany.

Pełnomocnik powódki zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art.133 par.1-2,135par. i art.138 k.r.p. poprzez dokonanie ich nieprawidłowej wykładni w zakresie rozłożenia potrzeb dziecka, możliwości płatniczych pozwanego a w konsekwencji pominięcie standardu życia ojca, możliwości płatniczych ojca a obciążenie tymiż obowiązkami matkę powódki poza osobistymi nakładami na utrzymanie i wychowanie dziecka. Sąd ustalił potrzeby dziecka na 1500 zł, a matkę obciążył kwotą 740zł tylko w zakresie świadczenia finansowego szacując wartość jej osobistych nakładów na kwotę 20zł,
- niewyjaśnienie okoliczności faktycznych polegających na pominięciu zakupu mieszkania w 2015 roku za kwotę 193000 zł przy kredycie 3300 czyli za gotówkę w kwocie 160 000 zł,
- pominięcie faktu, że pozwany odmówił okazania aktu notarialnego zakupu mieszkania jak również źródła i miejsca deponowania oszczędności,
- pominięcie faktu że rzekome oszczędności na zakup tego mieszkania w żaden sposób nie zostały przez pozwanego wyjaśnione,
- pominięcie faktu przejęcia spadku,
- dokonanie sprzecznych ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przerywanie myśli tych ustaleń jak przyjęcie spadku a przypisanie wydatków nagrobka po stronie kosztów utrzymania, pominięcie faktu zakupu mieszkania,
- rażące naruszenie art. 328 k.p.c. co miało wpływ na treść wyroku. Ustalenia zawarte w wyroku są sprzeczne z faktami z akt sprawy.

Reasumując pełnomocnik powódki wniósł o zmianę skarżonego wyroku i zasądzenie na rzecz powódki alimentów w kwocie 1200 zł wraz z dotychczasowymi warunkami płatności i zasądzenie kosztów procesu za I i II instancję względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwany w swojej **apelacji** nie zgodził się z potrzebą podwyższenia alimentów. Pozwany podniósł, że jego dochody nie wzrosły, natomiast zwiększyły się zarobki matki dziecka. Pozwany deklarował chęć pomocy w wychowaniu i opiece nad dzieckiem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powódki zasługuje na częściowe uwzględnienie. Sąd Okręgowy podziela ustalenia dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je jako własne, w tym również w zakresie uznania, że miesięczne koszty utrzymania małoletniej oscylują wokół kwoty 1.500 złotych. Należy wskazać, że od czasu ostatniego orzeczenia ustalającego wysokość alimentów na rzecz małoletniej córki stron minęły ponad trzy lata. Obecnie córka stron ma 11 lat i uczęszcza do V klasy szkoły podstawowej. Zgodnie z treścią art. 138 k.r.i.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy, podstawą powództwa z art. 138 k.r. i o. może być tylko późniejsza zmiana stosunków następująca po uprawomocnieniu się orzeczenia zasądzającego alimentów.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nastąpiła taka zmiana uzasadniająca częściowe podwyższenie alimentów.

Niewątpliwym jest, że od ostatniego ustalenia alimentów upłynęło kilka lat, wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej, poza tym matka małoletniej wynajmuje obecnie mieszkanie, co dodatkowo generuje koszty.

Odnosząc się natomiast do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, należy również wskazać, że w 2015 roku pozwany zakupił mieszkanie w Ł., dysponując znaczną sumą pieniędzy, które jak podał miał częściowo odłożone, jeszcze w okresie kiedy strony były małżeństwem.

Jednocześnie nie uległy zmianie dochody pozwanego uzyskiwane z tytułu świadczonej pracy.

Uwzględniając przytoczone powyżej okoliczności, a przede wszystkim mając na uwadze usprawiedliwione potrzeby dziecka ustalone na poziomie 1.500 zł miesięcznie, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron, Sąd odwoławczy podwyższył alimenty zasądzone na rzecz córki stron do kwoty po 850 zł miesięcznie, uznając że w pozostałym zakresie w kosztach utrzymania córki winna partycypować matka dziecka, która swój obowiązek alimentacyjny wypełnia częściowo w osobistych staraniach w wychowaniu dziecka.

Pozostawienie alimentów w kwocie zasądzonej przez Sąd Rejonowy kształtowałyby sytuację, że oboje rodzice w niemal równych częściach obciążeni są obowiązkiem alimentacyjnym, co pozostawałoby w sprzeczności z treścią art. 135 § 2 k.r.i o. i nie uwzględniałoby zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 k.r. i o. Podwyższenie alimentów jedynie o 60 złotych byłoby w ocenie Sądu wręcz iluzoryczne i nieodczuwalne dla powódki.

Jednocześnie Sąd uznał, iż brak jest podstaw do podwyższenia alimentów ponad kwotę 850 zł miesięcznie, zważywszy na okoliczność, że małoletnia córka stron wciąż pozostaje uczennicą szkoły podstawowej, jest generalnie zdrowa i nie wymaga ponadnormatywnych wydatków, poza tym nie uległy też zmianie dochody pozwanego.

W konsekwencji Sąd zmienił zaskarżone orzeczenie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i podwyższył alimenty na rzecz J. W. do kwoty po 850 zł miesięcznie.

Jednocześnie Sąd uznał, że brak jest podstaw do uwzględnienia apelacji pozwanego. Wbrew stanowisku pozwanego, jego możliwości zarobkowe nie uległy zmniejszeniu, pozwany mieszka z ojcem, co niewątpliwie zmniejsza jego koszty utrzymania, natomiast deklarowanie pomocy w opiece nad córką i chęć dawania jej prezentów nie ma wpływu na faktyczną wysokość alimentów.

W świetle przytoczonych okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako niezasadną.

Jednocześnie z uwagi na częściowe uwzględnienie apelacji powódki Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSO Dariusz Mizera SSO Jarosław Gołębiowski SSO Alina Gąsior